

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА»

за матеріалами ТОВ «МКН-ГРУП», м. Київ

Студентки 2 курсу, 2
групи, Спеціальність 051
«Економіка»
спеціалізації «Фінансовий
менеджмент»

Грамович Олесі
Миколаївни

Науковий керівник
Доктор економічних
наук, професор

Блакита Ганна
Владиславівна

Гарант освітньої
програми
Доктор економічних
наук, професор

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ТОВ «МКН-ГРУПП»	
2.1. Аналіз обсягу та структури грошових активів підприємства.....	14
2.2. Аналіз факторів впливу на обсяг і структуру грошових активів підприємства.....	20
2.3. Оцінка ефективності управління грошовими активами підприємства...	26
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ТОВ «МКН-ГРУПП».....	32
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40
ДОДАТКИ.....	46

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Незалежність українських підприємств при прийнятті управлінських рішень передбачає створення інформаційної системи, яка надає спеціалістам надійну та своєчасну інформацію про стан та рух активів, у тому числі готівкових. Негативні фактори, характерні для переходу стадії реформування вітчизняної економіки, недоліків змісту фінансової звітності, недосконалості системи внутрішнього контролю мобілізації та розподілу коштів призвели до зниження платоспроможності більшості підприємств. Одним із шляхів подолання фінансової кризи є формування достатньої кількості ліквідних активів для покриття інвестиційних потреб підприємства та підтримання належного рівня його платоспроможності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У найбільш загальному вигляді проблемами формування та управління грошових активів підприємства займалися такі видатні вчені як І.О. Бланк, Г.В. Ситник, Г.В. Блакита, Н.М. Гуляєва, Ф.Ф. Бутинець, С.В. Голов, В.І. Єфіменко, М.І. Горбатко, В.М. Івахненко, М.Р. Лучко, М.В. Кужельний, М.Я. Остап'юк, Є.В. Мних, П.Я. Попович, М.С. Пушкар, В.С. Рудницький, В.В. Сопко, М.Г. Чумаченко, І.Д. Фаріон, С.І. Шкарабан та інших. Серед зарубіжних авторів згадані питання розглядались у наукових працях М.І. Баканова, І.Т. Балабанова, В.В. Ковальова, М.Н. Крейніної, Р.С. Сайфуліна, А.Д. Шеремета та інших.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних та методологічних основ управління грошовими активами та надання практичних рекомендацій щодо покращення їх реалізації.

Завданнями роботи є:

- розгляд теоретичних основ управління грошовими активами підприємства;

- проведення аналізу стану управління грошовими активами ТОВ «МКН – ГРУПП»;
- пошук напрямків вдосконалення управління грошовими активами ТОВ «МКН – ГРУПП».

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є процес управління грошовими активами підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти управління грошовими активами підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувались такі методи, методичні прийоми та інструменти: загальний аналіз літературних джерел – для теоретичного визначення поняття грошових активів та управління ними; фінансовий аналіз – для оцінки та прогнозування процесів мобілізації та використання грошових активів.

Практична значимість отриманих результатів полягає в тому, що результати аналізу практики управління грошовими активами підприємства визначають шляхи оптимізації формування та підвищення ефективності використання грошових активів підприємства.

Інформаційна база дослідження - законодавчі акти та нормативно - правові документи України, монографічні дослідження, наукові статті, матеріали наукових та науково - практичних конференцій, навчальна література, фінансова звітність підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП».

Апробація результатів дослідження. За результатами випускної кваліфікаційної роботи було опубліковано наукову статтю «Грошові активи підприємства як об'єкт управління».

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Грошові активи є найціннішими активами суб'єкта господарювання, і, отже, їх аналіз, контроль та ефективне управління покликані забезпечити планомірний розвиток підприємства в цілому. Це особливо важливо в умовах ринкової економіки, коли діяльність суб'єктів господарювання є складним динамічним процесом, який ускладнюється циклічністю руху грошових потоків. В таких умовах будь-яке керівництво повинно визначати джерела фінансування, забезпечуючи при цьому оптимальну структуру грошових потоків, раціонально розподіляти готівку у відповідних елементах активів, створювати достатній рівень ліквідності та платоспроможності в довгостроковій перспективі, що в кінцевому рахунку забезпечить його сталий подальший розвиток.

У сучасних умовах функціонування вітчизняних підприємств великою проблемою є нестача грошей на виконання поточних зобов'язань. Це пов'язано з недостатністю коштів, а також з їх нерациональним використанням. В основі будь-якого підприємства лежать грошові активи. Забезпечуючи прибуткову діяльність підприємств, менеджери управляють грошовими активами.

Грошові активи є основою всіх сфер підприємницької діяльності. Вони опосередковують кругообіг капіталу на всій його стадії, підвищують ліквідність, платоспроможність та забезпечують фінансову стійкість підприємства. Платоспроможність та ліквідність безпосередньо залежать від спроможності компанії своєчасно та в потрібній кількості генерувати грошові потоки. Все це вимагає впровадження інтегрованої системи прогнозування, планування та контролю над грошовими активами. Управління грошовими активами підприємства є важливим елементом в організації його фінансово-господарської діяльності, а також є необхідною функціональною стратегією, успіх якої є

запорукою високих результатів бізнесу, конкурентоспроможності та динамічного розвитку підприємства[2].

Вчені-економісти стверджують, що сутність поняття грошових активів можна трактувати по-різному, залежно від завдань аналізу [4].

І. Балабанов пояснює сутність грошових активів, передбачаючи обіг грошей, який протікає безпосередньо в часі[1].

Грошові активи можуть утворюватися не лише за рахунок приросту чи скорочення власних обігових коштів, а й шляхом збільшення або зменшення таких видів активів та пасивів підприємства, як:

- 1) дебіторська заборгованість;
- 2) кредиторська заборгованість (поточні зобов'язання);
- 3) інші активи;
- 4) інші пасиви [3].

О. Дзюблюк визначає грошові активи як базове джерело для погашення позик та спосіб оцінки кредитоспроможності підприємства. Вчений вважає, що для розрахунку грошових активів підприємства слід використовувати такі фінансові показники, як:

- 1) виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- 2) кредиторська заборгованість;
- 3) інші поточні зобов'язання.

З позицій форм накопичення грошових активів і управління платоспроможністю підприємства його грошові активи підрозділяються на такі елементи (рис. 1.1) [6]:

Рис. 1.1. Грошові активи підприємства

Склад грошових активів підприємства можна розглянути на рис. 1.2.

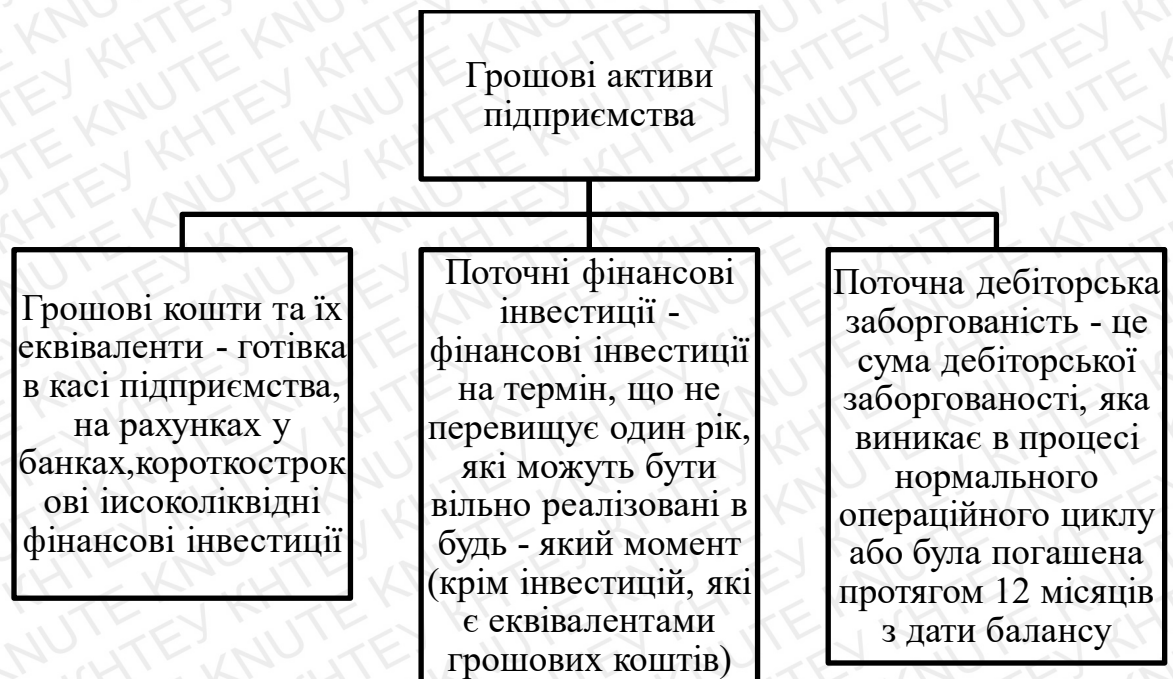

Рис. 1.2. Склад грошових активів

Управління грошовими активами – один із найважливіших сегментів фінансової роботи на підприємстві, від ефективності організації якого залежать як поточні результати діяльності, так і майбутні темпи розвитку господарюючого

суб'єкта [9]. Метою ефективного управління грошовими активами будь-якого підприємства є гарантування фінансової та економічної рівноваги шляхом коригування та збалансування обсягів надходжень та витрат грошових коштів господарюючого суб'єкта.

В процесі управління грошовими активами формується відповідна політика управління.

Політика управління грошовими активами – частина загальної політики управління оборотними активами підприємства, яка проявляється в оптимізації сукупного розміру їх залишку з метою забезпечення постійної платоспроможності і ефективного використання в процесі зберігання.

Розробка політики управління грошовими активами передбачає такі етапи:

1. Аналіз грошових активів у попередньому періоді.
2. Оптимізація середнього залишку грошових активів підприємства.
3. Диференціація середнього залишку грошових активів у розрізі національної іноземної валюти.
4. Вибір ефективних форм регулювання середнього залишку грошових активів.
5. Забезпечення рентабельного використання тимчасового вільного залишку грошових активів.
6. Побудова ефективних систем контролю за грошовими активами підприємства.

Формування підприємством грошових активів неможливо без класифікації залишків його грошових коштів.

До залишків грошових активів відносять: операційний залишок грошових активів, страховий залишок грошових активів, інвестиційний залишок грошових активів, компенсаційний залишок грошових активів.

Операційний (транзакційний) залишок грошових коштів формується з метою забезпечення поточних платежів, які пов'язані з виробничою діяльністю підприємства: по закупці матеріалів, сировини, напівфабрикатів; оплаті праці, виплаті податків і таке інше. Цей вид залишку грошових коштів є головним у складі сукупних грошових активів підприємства.

Страховий (резервний) залишок грошових активів формується для страхування ризику несвоєчасного потрапляння грошових коштів від операційної діяльності у зв'язку з погіршенням кон'юктури на ринку готової продукції та уповільненням платіжного обороту. Необхідність формування цього виду залишку обумовлена вимогами підтримки постійної платіжездатності підприємства по невідкладним фінансовим зобов'язанням на розмір цього виду залишку впливає доступність короточасних фінансових кредитів.

Інвестиційний (спекулятивний) залишок грошових активів формується з метою здійснення ефективних короточасних фінансових вкладень. Цей вид залишку формується лише в тому випадку, якщо задовольняється потреба у грошових активах підприємства.

Компенсаційний залишок грошових активів формується за вимогами банку, який здійснює розрахункове обслуговування підприємства і інші фінансові послуги. Цей залишок представляє незнижену суму грошових активів, яку підприємство згідно з умовами договору банківського обслуговування повинно постійно зберігати на своєму розрахунковому рахунку. Формування такого рахунку є одним з умов видачі підприємству бланкового (незабезпеченого) кредиту і надання йому широкого спектру банківських послуг.

З позицій форм накопичення грошових активів і управління платоспроможністю підприємства його грошові активи можна розділити на:

- грошові активи в національній валюті (грошові кошти в касі, на розрахунковому рахунку, на спеціальних рахунках, грошові кошти в путі),

- грошові активи в іноземній валюті (валютні кошти в касі, кошти на валютному рахунку, валютні кошти на спеціальних рахунках, валютні кошти у путі),
- резервні грошові активи у формі високоліквідних короткочасних фінансових вкладень (резервні активи у формі короткочасних грошових інструментів, резервні активи в формі короткочасних фондів інструментів).

І.О. Бланк стверджує, що процес управління грошовими активами підприємства охоплює такі етапи:

- забезпечення повного і достовірного обліку грошових активів підприємства і формування необхідної звітності;
- аналіз грошових активів підприємства в попередньому періоді;
- оптимізація грошових активів підприємства;
- планування грошових активів підприємства в розрізі окремих їх видів [2].

Рациональне управління грошовими активами підприємства є вагомим елементом процесу збільшення обігу його капіталу. Отже, прибутковість діяльності підприємства прямо взаємодіє із системою управління грошовими активами.

Планування і прогнозування грошових активів є елементами внутрішньогосподарського фінансового прогнозування та планування на підприємстві, у результаті використання яких досягається узгодженість величини очікуваних грошових активів із потребами фінансового забезпечення господарських операцій підприємства в рамках його операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [10]. У рамках даного етапу важливим є проведення аналізу грошових коштів у періоді, що передував звітному. Такий аналіз здійснить оцінку суми та рівня середнього залишку грошових активів підприємства, а також визначить ефективність використання грошових засобів із погляду ліквідності підприємства та його здатності вчасно розрахуватися за зобов'язаннями.

Наступним етапом є впровадження запланованих параметрів та подальше здійснення фінансово-господарської діяльності. У рамках даного етапу доцільно:

- запровадити масштаб цін на товарний асортимент підприємства;
- розробити основні аспекти ведення грошових розрахунків підприємства з клієнтами;
- розробити та впровадити методику залучення додаткових фінансових ресурсів для здійснення діяльності підприємства;
- розробити та реалізувати заходи, спрямовані на мобілізацію фінансових ресурсів як із внутрішніх, так і з зовнішніх джерел.

Ураховуючи мобільність грошових коштів, доцільно відзначити, що навіть у короткостроковому періоді планові показники можуть не відповідати дійсності. Саме тому важливими аспектами в системі управління грошовими активами підприємства є коригування показників та оцінка досягнутих результатів. Для здійснення коригування фінансові менеджери можуть переглядати цільові (прогнозні та планові) показники формування грошових активів підприємства; відстрочувати формування вихідних грошових активів шляхом здійснення пролонгації заборгованості, реструктуризації боргів; інкасувати відстрочені вхідні грошові потоки [10].

В основі планування грошових активів покладено грошові розрахунки, які сприяють підвищенню оборотності активів і капіталу, забезпечують фінансову стійкість, надають прогнозну інформацію для розвитку, сприяють своєчасним виплатам фінансовим партнерам як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Грошові активи пов'язані з ліквідністю, платоспроможністю та фінансовою здатністю підприємств ефективно вести господарську діяльність [6]. Оптимізація грошових активів підприємства ґрунтується на збалансованості обсягів додатного та від'ємного грошових активів. Відсутність такої збалансованості призводить до утворення дефіцитного і надлишкового грошових активів, що однаково негативно

впливає на діяльність підприємства. Негативні наслідки дефіцитного грошових активів підприємства проявляються у зниженні ліквідності та рівня платоспроможності підприємства, що призводить до зростання кредиторської заборгованості, зростання тривалості фінансового циклу підприємства та зниження показників ефективності використання капіталу підприємства.

Оптимізація грошових активів є процесом вибору найкращих форм їх організації на підприємстві з урахуванням умов та особливостей здійснення господарської діяльності. Актуальні проблеми, які виникають під час управління грошовими активами підприємств в умовах кризи, доцільно згрупувати так[11]:

- відсутність розмежування управління грошовими активами в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності;
- низький рівень застосування в процесах управління грошовими активами сучасних інформаційних технологій;
- недотримання гнучкості планування грошових активів;
- відсутність чітко розробленого процесу складання фінансових планів;
- низька ефективність використання грошових коштів у результаті здійснення підприємством зовнішньоекономічної діяльності;
- недотримання пропорцій розподілу грошових коштів для здійснення підприємством реальних та фінансових інвестицій;
- нераціональне встановлення інтервалів та методів планування.

Ефективне управління грошовими активами призводить до фінансової гнучкості підприємства, а саме збалансованості надходжень і видатків грошових коштів, збільшення обсягів продаж, оптимізації витрат за рахунок доцільного перерозподілу ресурсів, залучення кредитів на вигідних умовах, а також підвищення платоспроможності підприємства. Для підвищення ефективності управління грошовими активами підприємства важливо дотримуватися таких рекомендацій [12]:

- узгоджувати стратегічні цілі підприємства з його фінансовими можливостями;

- планувати довгострокові та короткострокові шляхи розвитку підприємства;
- забезпечити оптимізацію грошових активів та їх ефективне фінансування;
- здійснювати постійний контроль над розподілом грошових коштів;
- формувати резервні джерела фінансування;
- підвищувати рівень залучення інвестицій до підприємства.

Отже, головне завдання підвищення ефективності управління грошовими активами – забезпечення платоспроможності підприємства. Перспективним дослідженням у цій галузі є вивчення проблем економічних збитків, які можуть виникнути в процесі неефективного управління грошовими активами.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТАНУ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ТОВ «МКН-ГРУПП»

2.1. Аналіз обсягу та структури грошових активів підприємства

Грошові кошти та цінні папери - найбільш ліквідна частина поточних активів - є складовою оборотного капіталу підприємства. До грошових коштів відносяться гроші в касі, на розрахункових і депозитних рахунках. Готівкові кошти, цінні папери та грошові документи, що зберігаються безпосередньо на підприємстві становлять касу підприємства. У світовій практиці прийнято, що каса повинна забезпечувати поточні потреби підприємства в готівці (видача зарплати, коштів на відрядження і т.д.), а основна маса грошових коштів і прирівняних до них активів прийнято зберігати в банку.

При аналізі складу грошових активів, насамперед, необхідно дослідити їх фактичну наявність. Проведемо аналіз обсягу та структури грошових активів ТОВ «МКН – ГРУПП», використовуючи баланс (звіт про фінансовий стан) за 2017-2019 роки.

Таблиця 2.1

Співвідношення динаміки запасів грошових коштів та чистої виручки від реалізації ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017- 2019 рр.

Показники	2017	2018	2019	Темп росту базовий, %
Грошові кошти (середній залишок), тис.грн	22965	14691	13829	60
Чиста виручка від реалізації, тис.грн	230120	236475	254301	110,5

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу підприємства за 2017-2019 роки

У таблиці 2.1 відображено співвідношення динаміки запасів грошових коштів та чистої виручки від реалізації ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Отже, за досліджуваний період сума грошових коштів зменшилася на 40%, у 2017 році цей показник був максимальним і складав 22965 тис. грн., мінімальним – був в 2019 році та склав 13829 тис. грн.

Чиста виручка від реалізації за три роки навпаки зростала, а саме, на 10% порівняно з 2017 роком. Максимальним значення було у 2019 році – 254301 тис. грн.

У таблиці 2.2 відображено співвідношення динаміки запасів грошових коштів та чистого прибутку ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Таблиця 2.2

Співвідношення динаміки запасів грошових коштів та чистого прибутку ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019	Темп росту базовий, %
Грошові кошти (середній залишок), тис.грн	22965	14691	13829	60
Чистий прибуток, тис.грн	908	-8697	-1595	-175

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу підприємства за 2017-2019 роки

З даних розрахунків можна побачити, що чистий прибуток у 2017 році склав максимальне значення – 908 тис. грн., у 2018 році цей показник став від’ємний і склав – 8697, у 2019 році збиток склав -1595 тис. грн. Темп росту -175 % порівняно з базовим роком.

У таблиці 2.3 відображено співвідношення запасів грошових коштів та чистого грошового потоку ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Таблиця 2.3

**Співвідношення динаміки запасів грошових коштів та
чистого грошового потоку ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-
2019 рр.**

Показники	2017	2018	2019	Темп росту базовий, %
Грошові кошти (середній залишок), тис.грн	22965	14691	13829	60
Чистий грошовий потік, тис.грн	6615	5978	3985	60

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу підприємства за 2017-2019 роки

Чистий грошовий потік від операційної діяльності характеризує величину виручки від реалізації продукції, яка залишається в розпорядженні підприємства в певному періоді після здійснення всіх грошових видатків операційного характеру. Він виступає критерієм оцінки внутрішнього потенціалу фінансування підприємства.

Чистий грошовий потік зменшився за досліджуваний період на 40%, максимальне значення було у 2017 році та складало 6615 тис. грн., а в 2019 році – 3985 тис. грн.

Коефіцієнт участі грошових коштів в оборотних активах (K_y) характеризує частку оборотних активів, які перебувають в абсолютно ліквідній формі, і розраховується за формулою:

$$K_y = \text{ДА}_{\text{ср}} : \text{ОА}_{\text{ср}} \quad (2.1)$$

де $\text{ДА}_{\text{ср}}$, - середній залишок грошових активів у данному періоді;

$\text{ОА}_{\text{ср}}$ - середня сума оборотних активів в данному періоді.

У таблиці 2.4 відображена динаміка питомої ваги грошових активів у складі оборотних активах ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Таблиця 2.4

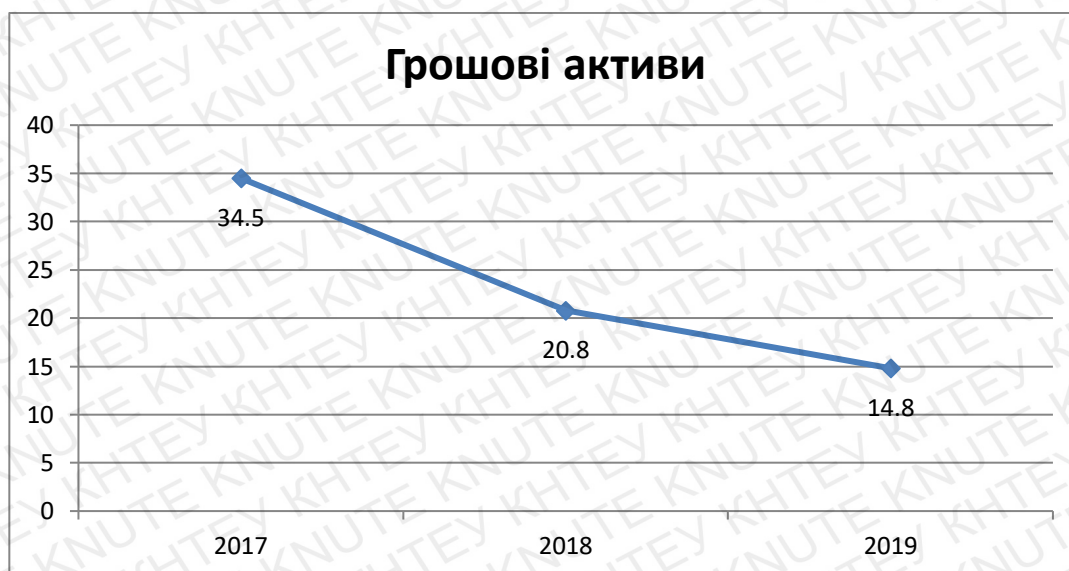
Динаміка питомої ваги грошових активів у складі оборотних активів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019	Темп росту базовий, %
Грошові кошти (середній залишок), тис.грн	22965	14691	13829	111
Оборотні активи, тис. грн	66568	70655	93706	140
Питома вага грошових активів у складі оборотних активів, %	34,5	20,8	14,8	42,9

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу підприємства за 2017-2019 роки

З даних розрахунків можна побачити, що абсолютно ліквідна частка оборотних активів у 2019 році менша, ніж у 2017 та 2018 роках. За досліджуваний період оборотні активи збільшувалися, у 2019 році цей показник склав 93706 тис. грн, у 2017 році – 66568 тис. грн.

На рис. 2.1 відобразимо динаміку питомої ваги грошових активів у складі оборотних активів підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Джерело: побудовано автором на підставі табл. 2.4

Рис. 2.1. Динаміка питомої ваги грошових активів у складі оборотних активів підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

На рис. 2.1 бачимо, що протягом 2017-2019 рр. питома вага грошових активів підприємства зменшувалася. Це вказує на зниження ліквідності оборотних активів.

У таблиці 2.5 відображений обсяг грошових коштів та їх еквівалентів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Таблиця 2.5

Обсяг грошових коштів та їх еквівалентів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Роки	Грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	Відхилення відносно попереднього року		Відхилення відносно базового року	
		абсолютне, тис. грн.	темп приросту, %	абсолютне, тис. грн.	темп приросту, %
2017	22965	-	-	-	-
2018	14691	-8274	-56	-8274	-56
2019	13829	-862	-6	-9136	-66

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу за 2017-2019 рр.

Після аналізу даних у табл. 2.5 можна підсумувати, що у 2018 році порівняно з 2017 роком кількість грошових коштів зменшилася на 8274 тис. грн., або ж на 56%, у 2019 році кількість грошових коштів зменшилася на 862 тис. грн.. порівняно з 2018 роком, або ж на 6%. Всього за три роки грошові кошти зменшилися на 9136 тис. грн.

До грошових коштів відносяться гроші в касі, на розрахункових і депозитних рахунках. Готівкові кошти, цінні папери та грошові документи, що зберігаються безпосередньо на підприємстві становлять касу підприємства. У світовій практиці прийнято, що каса повинна забезпечувати поточні потреби підприємства в готівці (видача зарплати, коштів на відрядження і т.д.), а основна маса грошових коштів і прирівняних до них активів прийнято зберігати в банку.

У таблиці 2.6 відображена динаміка складу запасів грошових коштів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Таблиця 2.6

Динаміка складу запасів грошових коштів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019	Темп росту базовий, %
Грошові кошти в касі (середній залишок), тис.грн	14	2	5	35,8
Грошові кошти на рахунках в банку, тис.грн	22951	14689	13824	60,3
Всього грошові кошти, тис.грн	22965	14691	13829	60,3

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу за 2017-2019 рр.

У таблиці 2.7 відображена динаміка структури запасів грошових коштів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Таблиця 2.7

Динаміка структури запасів грошових коштів ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Показники	2017	2018	2019	Абсолютний приріст базовий, п.п.
Грошові кошти в касі (середній залишок), %	0,1	0,1	0,1	0
Грошові кошти на рахунках в банку, %	99,9	99,9	99,9	0
Всього грошові кошти, %	100	100	100	

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу за 2017-2019 рр.

На підставі розрахунків в даних таблицях 2.6 та 2.7 можемо зробити висновок, що грошові кошти в касі складають зовсім незначну питому вагу в загальному обсязі грошових коштів підприємства, а саме не більше 0,1%. Це

пояснюється переважанням безготівкової форми розрахунку з клієнтами і переходом на виплату заробітної плати працівникам за допомогою карткових рахунків.

Досить значну частку має категорія «розрахункові рахунки». З розрахункового рахунку здійснюються майже всі платежі підприємства: оплата постачальникам за матеріали, погашення заборгованості бюджету, соцстраху, отримання грошей в касу для видачі заробітної плати, матеріальної допомоги, премій і т.п. Таким чином, структура грошових коштів підприємства не є стабільною. Найбільшу питому вагу займає категорія «розрахункові рахунки».

2.2. Аналіз факторів впливу на обсяг і структуру грошових активів підприємства

Вивчаючи будь-який показник, важливо не тільки вивчити сам показник, його сутність та динаміку, а й фактори, формування цього показника, під впливом яких він змінюється. Це необхідно для виявлення позитивних та негативних впливів на досліджуваний показник, що ще більше посилить вплив позитивних процесів та мінімізує негативний вплив на об'єкт. Зміна економічних показників за будь-який період часу відбувається під впливом багатьох різних факторів. Фактори - це елементи, причини та умови, які можна розглядати як рушійні сили економічних явищ та процесів, дія яких, зрештою, відображається на рівнях, темпах зростання, абсолютних значеннях конкретних показників або цілої групи економічних характеристик.

Із методики складання звіту про рух грошових коштів та взаємозв'язку його показників, залишок грошових коштів на кінець періоду (ЗК) визначається як: залишок грошових коштів на початок періоду (ЗП) + НАДХОДЖЕННЯ-ВИТРАТИ.

Наведемо методику факторного аналізу зміни залишку грошових коштів, за балансовим методом для підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП» на підставі його фінансової звітності, використовуючи балансове рівняння:

$$ЗГ_{\text{поч}} + Н = В + ЗГ_{\text{кін}} \quad (2.2)$$

де $ЗГ_{\text{поч}}$ – це залишок грошових коштів на початок року,

$Н$ – надходження,

$В$ – витрачання,

$ЗГ_{\text{кін}}$ – це залишок грошових коштів на кінець року.

$$22965 + 399123 = 408259 + 13829$$

$$ЗГ_{\text{к2018}} = ЗГ_{\text{поч18}} + Н_{18} - В_{18}$$

$$22965 + 399123 - 408259 = 13829$$

$$ЗГ_{\text{к2019}} = ЗГ_{\text{поч19}} + Н_{19} - В_{19}$$

$$13829 + 421063 - 420201 = 14691$$

$$ЗГ_{\text{к19}} = ЗГ_{\text{к18}} + Н_{18} - В_{18}$$

$$13829 + 399123 - 408259 = 4693$$

$$\Delta ЗК_{19} = ЗК_{18} - ЗК(\text{зп})$$

$$22965 - 13829 = 9136$$

$$\Delta ЗК = ЗК_{19} - ЗК_{18}$$

$$14691 - 13829 = 862$$

$$\Delta ЗК = \Delta ЗК(\text{зп}) + \Delta ЗК_{\text{н}} + \Delta ЗК_{\text{в}}$$

$$\Delta ЗК = 4693 + 9136 + 862 = 14691$$

Результати розрахунків оформлені в таблиці 2.9.

Фактори впливу на зміну обсягів грошових активів ТОВ

Показники	2018	2019	Абсолютний приріст
Запас грошових коштів на початок періоду (ЗГКп), тис.грн	22965	13829	-9136
Надходження грошових коштів (Н), тис.грн	399123	421063	21940
Витрачання грошових коштів (В), тис.грн	408259	420201	11942
Запас грошових коштів на кінець періоду (ЗГКк), тис.грн	13829	14691	862
Зміна ЗГКк за рахунок зміни ЗГКп	$\Delta ZK_{19} = ZK_{18} - ZK_{(п)}$		9136
Зміна ЗГКк за рахунок зміни Н	$\Delta ZK = ZK_{19} - ZK_{18}$		862
Зміна ЗГКк за рахунок зміни В	$\Delta ZK = \Delta ZK_{(п)} + \Delta ZK_{Н} + \Delta ZK_{В}$		14691

Джерело: розраховано автором на підставі Балансу за 2017-2019 рр.

На чистий рух коштів підприємства за звітний період впливають відповідно чистий рух коштів від операційної діяльності, чистий рух коштів від інвестиційної діяльності та чистий рух коштів від фінансової діяльності.

Факторами формування показника чистого руху коштів від кожного окремого із трьох видів діяльності є елементи надходження грошових коштів та їх витрачання за кожним видом діяльності зокрема.

У таблиці 2.10 відображена динаміка структури грошових потоків ТОВ «МКН-ГРУПП» від операційної діяльності за 2018-2019 роки.

Таблиця 2.10

**Динаміка структури грошових потоків ТОВ «МКН-ГРУПП» від
операційної діяльності за 2018-2019 роки**

I. Рух коштів у результаті операційної діяльності Надходження від:	2018	2019	Абсолютний приріст, п.п.
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	380 362	405 699	25 337
Повернення податків і зборів	520	544	24
у тому числі податку на додану вартість	49	544	495
Надходження авансів від покупців і замовників	4 641	936	-3 705
Надходження від операційної оренди	121	131	10
Інші надходження	13 430	11 683	-1 747
Витрачання на оплату:			0
Товарів (робіт, послуг)	(241 259)	(247 564)	-6 305
Праці	(16 494)	(20 061)	-3 567
Відрахувань на соціальні заходи	(4 513)	(5 362)	-849

Продовження таблиці 2.10

Зобов'язань з податків і зборів	(110 025)	(127 111)	-17 086
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	(1 873)	(1 692)	181
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	(20 844)	(27 876)	-7 032
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(87 308)	(97 543)	-10 235
Витрачання на оплату повернення авансів	(186)	(56)	130
Інші витрачання	(13 383)	(13 750)	-367
Чистий рух коштів від операційної діяльності	13 214	6 615	-6599

Джерело: розраховано автором на підставі Звіту про рух грошових коштів за 2018-2019 рр.

За результатами аналізу, наведеного в таблиці 2.10 можна зробити наступні висновки. У 2018 році на ТОВ «МКН – ГРУПП» надходження по операційній діяльності склали 399123 тис. грн. Основне джерело даних надходжень - реалізація продукції, робіт, послуг. Витрачання по операційній діяльності склали 495885 тис. грн. і були пов'язані з оплатою товарів та послуг (241259 тис. грн.), видачею заробітної плати робітників і службовців (16494 тис. грн.) та іншим потребами підприємства.

У 2019 році на ТОВ «МКН – ГРУПП» надходження по операційній діяльності склали 419 537 тис. грн, що стало на 20 414 тис. грн. більше, порівняно з попереднім роком. Витрачання по операційній діяльності склали -541 015 тис. грн., що стало більше на 45130 тис. грн., ніж у 2018 році і були пов'язані з

оплатою товарів та послуг (247564 тис. грн.), видачею заробітної плати робітників і службовців (20061 тис. грн.) та іншим потребами підприємства.

Чистий рух коштів від операційної діяльності у 2019 склав 6615 тис. грн., що менше на 6599 тис. грн., ніж у 2018 році.

У таблиці 2.11 відображена динаміка структури грошових потоків ТОВ «МКН-ГРУПП» від інвестиційної діяльності за 2018-2019 роки.

Таблиця 2.11

Динаміка структури грошових потоків ТОВ «МКН-ГРУПП» від інвестиційної діяльності за 2018-2019 роки

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	2018	2019	Абсолютний приріст, п.п.
Надходження від отриманих:			
Надходження від деривативів	0	0	0
Надходження від погашення позик	0	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та Іншої господарської одиниці	0	0	0
Інші надходження	0	0	0
Витрачання на придбання:			
Фінансових інвестицій	(0)	(0)	0
Необоротних активів	(2 397)	(19 205)	-16808
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-2 397	-19 205	-16808

Джерело: розраховано автором на підставі Звіту про рух грошових коштів за 2018-2019 рр.

У 2018 та 2019 році на ТОВ «МКН – ГРУПП» надходжень по інвестиційній діяльності не було, а витрачання на придбання необоротних активів складо 2397

тис. грн. у 2018 році, та 19205 тис. грн. у 2019 році, тому чистий рух коштів від інвестиційної діяльності у 2019 році був меншим за 2018 рік на 16808 тис. грн.

У таблиці 2.12 відображена динаміка структури грошових потоків ТОВ «МКН-ГРУПП» від фінансової діяльності за 2018-2019 роки.

Таблиця 2.12

Динаміка структури грошових потоків ТОВ «МКН-ГРУПП» від фінансової діяльності за 2018-2019 роки

III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності	2018	2019	Абсолютний приріст
Власного капіталу	0	0	0
Отримання позик	0	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	0	0	0
Інші надходження	0	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	(0)	(0)	0
Погашення позик	(0)	(0)	0
Сплату дивідендів	(0)	(0)	0
Витрачання на сплату відсотків	(3 352)	(3 131)	
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	(0)	(0)	0
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	(0)	(0)	0
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у Дочірніх підприємствах	(0)	(0)	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-3 352	-3 131	-221

Джерело: розраховано автором на підставі Звіту про рух грошових коштів за 2018-2019 рр.

У 2018 та 2019 році на ТОВ «МКН – ГРУПП» надходжень по фінансовій діяльності не було, а витрачання на сплату відсотків складо 3352 тис. грн. у 2018 році, та 3131 тис. грн. у 2019 році, тому чистий рух коштів від фінансової діяльності у 2019 році був меншим за 2018 рік на 221 тис. грн.

2.3. Оцінка ефективності управління грошовими активами підприємства

Ефективність діяльності підприємств, які працюють в умовах переходу до ринкової економіки, значною мірою залежать від стабільності їх грошових позицій. Наявність грошових коштів тісно пов'язана з прибутком і рухом оборотного капіталу. Якщо підприємство працює стабільно випускає та реалізує рентабельну продукцію, одержує прибуток, то це – важлива передумова хорошого стану потоку грошових засобів. Але прибуток не може дорівнювати приросту грошових коштів. Цілком зрозуміло, що досить прибуткове підприємство може зіштовхнутися з труднощами при погашенні кредиторської заборгованості і браком грошових коштів для подальшого розширення діяльності. Не підлягає сумніву і той факт, що підприємство, яке успішно розширює обсяги продажу, може, поряд з цим, мати недостатню ліквідність [2]. Усе це зумовлює необхідність аналізу використання грошових коштів. Основною метою такого аналізу є оцінка суми та рівня середнього залишку грошових активів з позиції забезпечення платоспроможності підприємства та визначення ефективності їх використання. За результатом такого аналізу розроблюються окремі напрямки політики управління грошовими активами підприємства.

Середній період обороту та кількість оборотів грошових активів в аналізованому періоді. Такий аналіз проводиться для характеристики ролі грошових активів в загальній тривалості операційного циклу підприємства.

Середній період обороту грошових активів розраховується за наступними формулами:

$$\text{Сер. період обороту грош. коштів} = \frac{\text{Сер. залишок сукуп. грош. активів}}{\text{Сума 1 – ден. обор. з реаліз. прод – ції}} \quad (2.3)$$

Перша з наведених формул середнього періоду обороту грошових активів використовується для визначення їх ролі в загальній тривалості операційного циклу підприємства, а друга - характеризує їх залишок в днях по відношенню до грошового обороту (обсягу витрачання грошових коштів).

Коефіцієнт абсолютної платоспроможності («кислотний тест») - відношення суми грошових активів та короткотермінових фінансових вкладень підприємства до суми невідкладних фінансових зобов'язань. Характеризує рівень забезпечення невідкладних (першочергових) фінансових зобов'язань підприємства наявними платіжними засобами на певну дату.

Коефіцієнт рентабельності короткострокових фінансових вкладень розраховується за такою формулою:

$$\text{Рівень відволікань} = \frac{\text{Сер. залишок активів у формі корот. фін. вкладень} \cdot 100}{\text{Сер. залишок сукупних грош. активів}} \quad (2.4)$$

в процесі подальшої розробки окремих параметрів політики управління грошовими активами підприємства.

Розрахуємо показники ефективності використання грошових активів підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП» табл. 2.13.

Аналіз використання грошових активів на підприємстві свідчить про досить високу їх ефективність. У 2019 р. активи обертаються за 3 дні і роблять за рік 95 оборотів. Дещо збільшився середній період обороту грошових активів на 1 день і, відповідно, зменшилась кількість оборотів грошових активів.

Таблиця 2.13

**Показники використання грошових активів ТОВ «МКН – ГРУПП» у
2017-2019 роках**

Показники	2017	2018	2019	Темп приросту базовий, %
Кількість оборотів грошових активів	254,36	261,58	211,98	-42,38
Середній період обороту грошових активів	2	4	3	1
Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	0,5	0,9	0,5	
Рівень відволікання залишку грошових активів у короткострокові вкладення	0	0	0	0

Джерело: розраховано автором на підставі 2.3-2.4

Аналіз використання грошових активів на підприємстві свідчить про досить високу їх ефективність. У 2019 р. активи обертаються за 3 дні і роблять за рік 95 оборотів. Дещо збільшився середній період обороту грошових активів на 1 день і, відповідно, зменшилась кількість оборотів грошових активів.

Розрахуємо динаміку коефіцієнта абсолютної платоспроможності ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 роках у таблиці 2.14

Таблиця 2.14

**Динаміка коефіцієнта абсолютної платоспроможності ТОВ «МКН –
ГРУПП» у 2017-2019 роках**

Показники	2017	2018	2019	Темп приросту базовий, %
Грошові активи (середній запас), тис.грн	22965	14691	13829	-42,38
Сума невідкладних фінансових зобов'язань	39772	15647	27328	-45,6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,5	0,9	0,5	

Джерело: розраховано автором за формулами 2.3-2.4

На рис. 2.2 відобразимо динаміку коефіцієнта абсолютної платоспроможності ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 роках

Джерело: побудовано автором на підставі табл. 2.14

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнта абсолютної платоспроможності ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 роках

Рекомендоване значення даного показника: 0,2-0,5. А отже, розраховане значення показника навіть вище межі інтервалу, що рекомендується. Це означає, що є невелика частина короткострокових боргових зобов'язань і вона може бути покрита за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів.

Розрахуємо динаміку рівня відволікання залишку грошових активів у короткострокові вкладення ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 роках у таблиці 2.15

Таблиця 2.15

Динаміка рівня відволікання залишку грошових активів у короткострокові вкладення ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 роках

Показники	2017	2018	2019	Темп приросту
Грошові активи (середній запас), тис.грн	14691	22965	13829	-42,38
Сума невідкладних фінансових зобов'язань	0	0	0	0
Рівень відволікання залишку грошових активів у короткострокові вкладення	0	0	0	0

На рис. 2.3 відобразимо динаміку рівня відволікання залишку грошових активів у короткострокові вкладення ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 роках.

Джерело: побудовано автором на підставі табл. 2.15

Рис. 2.3. Динаміка питомої ваги грошових активів у складі оборотних активів підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП» у 2017-2019 рр.

Основною метою аналізу будь-якого аспекту фінансово-господарської діяльності підприємства є виявлення негативних тенденцій для його фінансового стану, пошук резервів для підвищення ефективності, обґрунтування управлінських рішень, моніторинг різних аспектів діяльності підприємства, доцільність інновацій. Результати фінансового аналізу є основою, на якій формується фінансова політика підприємства, розробляється комплекс заходів, вибираються фінансові механізми для реалізації поставленої перед фінансовим управлінням мети. Таким чином, ефективність використання грошових активів підприємства показує його реальні та потенційні фінансові можливості, відображає наявність та розміщення фінансових активів підприємства.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ АКТИВАМИ ТОВ «МКН-ГРУПП»

Найменш вивченою проблемою є планування грошових активів. Воно тісно пов'язано зі стратегічним плануванням фінансово-господарської діяльності підприємства. Планування грошових активів полягає у визначенні можливих джерел надходження коштів і напрямків їх витрати. Методика планування грошових активів включає такі елементи:

- планування грошових надходжень за період;
- планування відтоку коштів;
- розрахунок чистих грошових коштів (надлишок +, нестача -);
- визначення загальної потреби в короткостроковому фінансуванні.

Основними фінансовими документами надходження і витрати коштів є:

- касовий бюджет - план надходження і витрати коштів;
- платіжний календар - форма поточного фінансового плану управління грошовими коштами.

Основним джерелом надходження коштів є виручка від реалізації продукції. У практичній діяльності необхідно враховувати середній період для оплати товару покупцем. Це пов'язано із запізнюванням в оплаті і утворенням дебіторської заборгованості.

Використовуючи балансовий метод, можна розрахувати грошові надходження і зміну дебіторської заборгованості за формулою:

$$BP + ДЗ_{\text{нп}} = ГН + ДЗ_{\text{кп}} \quad (3.1)$$

де BP - виручка від реалізації продукції за рік;

$ДЗ_{\text{нп}}$ - дебіторська заборгованість за товари і послуги на початок періоду;

$ГН$ - грошові надходження протягом року;

$ДЗ_{\text{кп}}$ - дебіторська заборгованість на кінець звітного періоду.

Аналізуючи дебіторську заборгованість, необхідно враховувати час її погашення. При цьому встановлюється усереднена величина з терміном погашення до 30 днів, до 60 днів і т.д.

Наступним етапом є вивчення відтоку коштів. Головним його елементом є погашення кредиторської заборгованості. Відстрочена кредиторська є додатковим джерелом короткострокового фінансування.

На третьому етапі визначається чистегрошове сальдо (додатне або від'ємне).

Підприємство ТОВ «МКН – ГРУПП» планує свої грошові активи на основі таких показників: 80% продукції воно продає в кредит, 20% продукції продає за розрахунок готівкою. Підприємство також надає своїм покупцям 30-денний кредит у формі відстрочки платежів. Практична діяльність свідчить про те, що 70% платежів оплачуються покупцями своєчасно в рамках установленого терміну, а інші 30% - протягом наступного місяця. Необхідно розробити план коштів на 2020 рік. Він включає послідовність розрахунків, наведених у табл. 3.1-3.3.

Таблиця 3.1

Динаміка показників за 2019 рік, тис, грн

Показник	Сума
Дебіторська заборгованість на початок періоду	1908
Виручка від реалізації продукції (всього)	4120
У тому числі продаж у кредит (з відстрочкою платежу),	3272
Надходження коштів - всього	3780
У тому числі: 20% реалізації поточного місяця готівкою	824
70% реалізації в кредит минулого місяця	5424
30% реалізації в кредит позаминулого місяця	859,2
Дебіторська заборгованість на кінець періоду	2248
Балансове рівняння	$1908+4120-3780= 2248$

Джерело: розраховано автором за формулами 3.1

Таблиця 3.2

Планування грошових коштів на 2020 рік, тис.грн

Показник	Сума
Надходження коштів від реалізації продукції	3780
Інші надходження	364
Всього надходжень	4144
Відтік коштів: Погашення кредиторської заборгованості	3384
Інші платежі (оплата праці, податки тощо)	496
Всього виплат	3880
Надлишок (+), недостача (-) коштів	100

У табл. 3.3 прогнозується дефіцит готівки у сумі 48 тис. грн, після чого доцільно розглянути декілька варіантів його подолання.

Таблиця 3.3

Розрахунок суми необхідного короткострокового фінансування, тис, грн

Показник	Сума
Залишок коштів на початок періоду	236
Зміна коштів	-100
Залишок коштів на кінець періоду	136
Необхідний мінімум коштів на розрахунковому рахунку	312
Потреба в короткостроковому банківському кредиті	48

Для цього можна оптимізувати управління дебіторською заборгованістю на основі даних бухгалтерського обліку. Можливий варіант призупинення капітальних вкладень в основні засоби підприємства. Необхідно також передбачити можливість надання знижок покупцям у випадку ранньої попередньої плати.

Багато керівників підприємств намагаються залучити в подібному випадку короткострокові кредити банків, тому що не завжди при цьому є відпрацьована система управління оборотними активами і грошовими потоками.

У міжнародній практиці використовуються два основних методи для планування діяльності підприємства за майбутнім доходом:

- капіталізації прибутку;
- дисконтування чистих грошових надходжень (потоків).

У випадку якщо майбутні доходи будуть дорівнювати поточним або темпи їх зростання передбачувані, застосовується метод капіталізації доходу. При цьому забезпечується стабільне функціонування підприємства протягом тривалого часу.

У теорії оцінки майна під капіталізацією розуміється процедура перерахунку доходів у показник ринкової вартості об'єкта шляхом ділення чистого прибутку на ставку капіталізації. Ця ставка визначається з урахуванням ситуації на ринку нерухомості і ризику, яким супроводжується діяльність оцінюваного підприємства. Пропонується використовувати для збільшення чистого оборотного капіталу показник чистих грошових надходжень, що розраховується за формулами:

$$\text{ЧГН} = \text{ЧД} + \text{АВ} + \Delta\text{ДЗ} - \Delta\text{ВНО} - \Delta\text{ЧОК} \quad (3.2)$$

де ЧГН - чисті грошові надходження підприємства;

ЧД - чистий дохід у формі прибутку;

АВ - амортизаційні відрахування;

$\Delta\text{ДЗ}$ - збільшення довгострокової заборгованості;

$\Delta\text{ВНО}$ - приріст вартості необоротних активів;

$\Delta\text{ЧОК}$ - приріст чистого оборотного капіталу.

$$\text{ЧОК} = \text{ОА} - \text{КО} \quad (3.3)$$

де ЧОК - чистий оборотний капітал підприємства;

ОА - оборотні активи підприємства;

КО - короткострокові зобов'язання.

Урахування цих параметрів слід проводити підприємствам, що мають значні необоротні активи, що залучають кредити банків і використовують кошти для збільшення чистого оборотного капіталу.

Якщо чистий прибуток підприємства змінюється протягом декількох років, то для його оцінки рекомендується використовувати метод дисконтування грошових доходів:

$$BM = BT \cdot (1 + \Gamma)^T \quad (3.4)$$

$$BT = \frac{BM}{(1 + \Gamma)^T} \quad (3.5)$$

де BM- майбутня грошова сума (майбутня вартість);

BT- теперішня вартість грошової суми після дисконтування;

Γ - ставка дисконту або норма доходності, частки одиниці;

T- число років, за які провадиться підсумовування доходу.

Той факт, що планування змушує керівництво думати про цілі і встановлювати пріоритети, можливо, є найголовнішим результатом цього процесу.

Таким чином, планування сприяє підвищенню прибутковості, удосконаленню процесу прийняття рішень і зменшенню серйозних помилок. Триступеневий процес планування (аналіз, прогнозування і планування коштів) передбачає прийняття рішень і здійснення заходів, що впливають на майбутнє підприємства.

Оскільки зміни в практичній діяльності відбуваються досить часто, не можна розраховувати на точне виконання планового завдання. Плани потрібно пристосовувати до змін, що можуть відбуватися щорічно, щокварталу, щомісяця або навіть щодня.

Потреба в операційного (транзакційному) залишку грошових активів характеризує мінімальну їх суму, необхідну для здійснення поточної

господарської діяльності. Розрахунок цієї суми ґрунтується на плановому грошовому обороті по операційній діяльності (відповідному розділі плану надходження і витрачання грошових коштів) і кількості оборотів грошових активів. Для розрахунку планової суми операційного залишку грошових активів використовують наступну формулу:

$$\overline{ЗК_{оп}} = \frac{OK_{оп}^{пл}}{K_{об}}, (3.6)$$

де $OK_{оп}^{пл}$ - плановий обсяг грошового обороту (сума витрачання грошових коштів) по операційній діяльності підприємства;

$K_{об}$ – кількість оборотів середнього залишку грошових активів у плановому періоді.

Підприємству необхідно визначити суму операційного залишку грошових активів підприємства, виходячи з наступних даних:

А) у відповідності з планом надходжень і витрачань грошових коштів на майбутній рік обсяг грошового обороту по операційній діяльності передбачений у розмірі 596 тис. грн.;

Б) Кількість оборотів середнього залишку грошових активів у минулому році складала 4.

Підставляючи ці дані у формулу, з'ясуємо, що планова сума операційного залишку грошових коштів складатиме: $\frac{596}{4} = 149$ тис. грн .

Розрахунок планової суми операційного залишку грошових активів може бути здійснений на основі звітного їх показника, якщо у процесі аналізу було встановлено, що він забезпечував своєчасність здійснення всіх платежів, пов'язаних з операційною діяльністю підприємства. У цьому випадку використовується наступна формула:

$$\overline{ЗК_{оп}} = \overline{ЗК_{ф}} + \frac{OK_{оп}^{пл} - OK_{оп}^ф}{K_{об}},$$

де $\overline{3K_{\phi}}$ - фактична середня сума операційного залишку грошових активів підприємства в попередньому періоді;

$OK_{оп}^{\phi}$ - фактичний обсяг грошового обороту (суми витрачання грошових коштів) по операційній діяльності підприємства у попередньому періоді.

А) операційний залишок грошових активів у попередньому періоді складав у середньому 12,45 тис.грн. ;

Б) фактичний обсяг грошового обороту по операційній діяльності у звітному році склав 491 тис. грн.

Тоді, використовуючи формулу, отримаємо величину планової суми операційного залишку коштів, що складатиме:

$$12,45 + \frac{596 - 491}{4} = 31,95 \text{ тис.грн.}$$

Потреба в страховому (резервному) залишку грошових активів витрачається на основі розрахованої суми їх оперативного залишку та коефіцієнту нерівномірності (коефіцієнту варіації) надходження грошових коштів на підприємство по окремим місяцям попереднього року. Для розрахунку планової суми страхового залишку грошових активів використовується наступна формула:

$$\overline{3K_{стр}} = 3K_{оп} \cdot k_v = 31,95 \cdot 0,21 = 6,71$$

де k_v – коефіцієнт варіації надходження коштів на підприємство у звітному періоді.

Потреба в компенсаційному залишку грошових активів планується у розмірі, що визначений угодою з банківським обслуговуванням. Якщо угода з банком, що здійснює розрахункове обслуговування підприємства, таку вимогу не містить, цей вид залишку грошових активів на підприємстві не планується.

Потреба в інвестиційному (спекулятивному) залишку грошових активів планується, виходячи з фінансових можливостей підприємства тільки після того, як повністю забезпечена потреба в інших видах залишків грошових активів. Оскільки ця чвстка грошових активів не витрачає своєї вартості в процесі

забезпечення (при формуванні ефективного портфелю короткострокових фінансових інвестицій), їх сума верхньою межею не обмежується. Критерієм формування цієї частини грошових активів виступає необхідність забезпечення більш високого коефіцієнту рентабельності короткострокових інвестицій в порівнянні з коефіцієнтом рентабельності операційних активів.

Загальний розмір середнього залишку грошових активів в плановому періоді визначається шляхом підсумовування розрахованої потреби в окремих видах:

$$\overline{ЗК} = \overline{ЗК_{оп}} + \overline{ЗК_{стр}} + \overline{ЗК_{к}} + \overline{ЗК_{і}} = 31,95 + 6,71 = 38,7$$

де $\overline{ЗК_{к}}$ - середня сума компенсаційного залишку грошових активів у плановому періоді;

$\overline{ЗК_{і}}$ - середня сума інвестиційного залишку грошових активів.

Враховуючи, що залишки грошових активів трьох останніх видів є в певній мірі взаємозамінними, загальна потреба в них при обмеженні фінансових можливостей підприємства може бути скорочена.

Таблиця 3.4

Плановані залишки грошових коштів підприємства на 2020 рік

Назва показнику	Сума залишку, грн
Операційний залишок	31,95
Страховий залишок	6,71
Загальний розмір середнього залишку грошових активів в планованому періоді	38,7

В даному розділі були розглянуті напрями вдосконалення управління грошовим активами підприємства ТОВ «МКН – ГРУПП».

З проведеного аналізу випливає, що підприємство має планувати свої надходження та видатки. Було розроблено план грошових коштів на 2020 рік. Також були розраховані операційний залишок, страховий залишок та загальний розмір середнього залишку грошових активів у планованому періоді.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У даній випускній кваліфікаційної роботи було проведено аналіз теоретичних і методичних основ управління грошовими активами організації.

Зробимо деякі висновки.

1. Грошові активи - це сукупність грошових коштів та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій, поточної дебіторської заборгованості, яка є доступною для компанії на певну дату та є активами у формі платіжних засобів, які підтримують високий рівень ліквідності та можуть використовуватися протягом одного робочий цикл, який становить не більше року. Визначення слід за складом грошових активів: грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції та поточна дебіторська заборгованість.

2. Політика управління грошовими активами підприємства є частиною загальної політики управління оборотними активами підприємства. Його метою є оптимізація розміру їх залишку з метою забезпечення постійної платоспроможності та ефективного використання під час зберігання. На основі вивчення наукових праць різних вчених було визначено наступні етапи політики управління грошовими активами компанії: розрахунок часу руху грошових потоків, аналіз грошових потоків компанії, планування грошових потоків, короткострокове планування фінансування, аналіз середній залишок грошових активів у попередньому періоді. форми регулювання середнього залишку грошових активів, що забезпечують вигідне використання тимчасово вільного залишку грошових активів.

3. Використовуючи фінансову звітність ТОВ «МКН – ГРУПП», було проведено вертикальний та горизонтальний аналіз та розглянутий склад та динаміка грошових активів. Аналіз грошових активів в оборотних активах показав, що найбільшу частку в оборотних активах підприємства складають запаси. Інша поточна дебіторська заборгованість та витрати майбутніх періодів

низька. Серед грошових активів найбільшу вагу має дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи та послуги. Отже, аналіз показав відсутність високоліквідних активів компанії, необхідних для погашення її безпосередніх фінансових зобов'язань.

4. Для оцінки ефективності використання грошових активів підприємства були розраховані показники ефективності використання грошових коштів. За результатами аналізу було встановлено, грошові активи мають високу ефективність. Підприємство має позитивне сальдо загальних грошових активів.

5. Для підвищення ефективності використання грошових активів керівництву ТОВ «МКН – ГРУПП» необхідно застосувати такі заходи: розрахувати план надходження та витрат грошових коштів, виділити потребу у страховому залишку грошових активів, нормативному запасі грошових активів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование/ И.Т. Балабанов; 2-е изд, доп. – М.: Финансы и статистика, 2014. – 208 с.
2. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: [учебный курс]/ И.А. Бланк; 2 е изд., перераб. и доп. – К.: Ника Центр, Эльга, 2015. – 656 с.
3. Ван Хорн Дж.К. Основы управления финансами / Дж.К. Ван Хорн ; пер. с англ. ; гл. ред. серии Я.В. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 2012. – 800 с.
4. Верба В.А. Проектний аналіз: [підручник]/ В.А. Верба, О.А. Загородніх. – К. : КНЕУ, 2015. – 322 с.
5. Воробьев Ю.Н. Финансовый менеджмент: [учеб. пособ.] / Ю.Н. Воробьев.— Симферополь: НАПКС, 2014. — 392 с.
6. Демчук Н.І. Теоретико-методичні засади діагностики фінансово-економічного стану суб'єктів господарювання/ Н.І. Демчук, А.Ю. Євладенко// Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 11. – С. 36–41.
7. Духновська Л. М. Підходи до управління грошовими коштами суб'єктів господарювання / Л. М. Духновська // Наукові праці НУХТ. – 2013.– № 32. – С. 115-118.
8. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу / Л.П. Дядечко. — К.: ЦУЛ, 2017. — 224 с.
9. Жилінська Л. О. Реалізація методичних підходів до управління платоспроможністю підприємств / Л. О. Жилінська// Наука й економіка. – 2016. – № 1 (21). – С. 126-130.
10. Жежель Ю.В. Сущность «потокowego подхода» и эволюция определения денежных потоков предприятия / Ю.В. Жежель // Вісник СевНТУ Вип.98: Економіка і фінанси: зб. наук. пр. — Севастополь: Издательство СевНТУ, 2016. — С. 37— 40.

11. Іванов В. К. Тактичні напрями забезпечення платоспроможності підприємства / В. К. Іванов // Вісник економічної науки України. – 2013. – № 1. – С. 79-81.
12. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры. — М.: Финансы и статистка, 2015. — 560 с. 40. Ковалев В.В. Финансовый менеджмент: теория и практика / В.В. Ковалев. — [2-е изд., перероб. и доп.] — М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2017. — 1024 с.
13. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб.] / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. — [3-тє вид., випр.і доп.] — К.: Знання, 2015. — 483 с.
14. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: [учеб. пособ.] / Б. Колласс. — М.: Финансы, ЮНИТИ, 2014. — 576 с.
15. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / Р.О. Костирко. — Х.: Фактор, 2017. — 784 с.
16. Кузнецова И.Д. Управление денежными потоками предприятия: [учеб. пособ.] / И.Д. Кузнецова. — Иваново: Иван. гос. хим.-технол. ун-т, 2013. — 193 с.
17. Коваленко С.О. Сутність грошових потоків та їх роль в управлінні фінансами підприємств / С.О. Коваленко // Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
18. Левченко К.В. Рух грошових коштів підприємства/К.В.Левченко, І.С.Андрющенко//Ефективна економіка – 2018 - №10. Режим доступу до журналу :<http://www.economy.nayka.com/ua/>
19. Литвинчук Т.В. Грошові потоки в системі правління підприємством / Т.В. Литвинчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2013. – № 6. – С. 86–90.

20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7). Звіт про рух грошових коштів IASB від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_019.
21. Нагайчук В.В. Управління грошовими потоками підприємства / В.В. Нагайчук // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – № 1(52). – С. 245–249.
22. Охтеня А. А. Концепция управления платежеспособностью предприятий/ А. А. Охтеня, О. А. Легченко// Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – Т. 3, № 4. – С. 15-19.
23. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент/ А.М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2015. – 536 с.
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». - Офіц. текст із змін. станом на 09.08.2013 р [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99> .
25. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти" Офіц. текст із змін. станом на 27.06 2013 р [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.
26. Постанова Правління Національного Банку України «Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою» №210 від 06.06.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1109-13>.
27. Постанова Правління Національного Банку України «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» №637 від 15.12.2004р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>
28. Райс Т. Финансовые инвестиции и риск / Т. Райс, Б. Коли. — К.: Издательское бюро ВНУ, 2018. — 592 с. 48. Сорокина Е.М Анализ денежных

потоків підприємства: теорія і практика / Е.М. Сорокіна. [2-е изд., перераб.и доп.] — М.: Финансы и статистика, 2015. — 176 с.

29. Стащук О.В. Грошові потоки підприємства: суть та необхідність управління / О.В. Стащук, А.М. Хандучка // Молодий учений. — 2014. — № 6.

30. Тянь Р.Б. Планування діяльності підприємства: [навч. посіб.] / Р.Б. Тянь. — К.: МАУП, 2014.— 156 с.

31. Циган Р.М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання / Р.М. Циган // Актуальні проблеми економіки. — 2015. — № 4(106). — С. 150–155.

32. Яструбецька Л.С. Грошові потоки в оцінці інвестиційного проекту / Л.С. Яструбецька // Фінанси України. — 2015. — № 5. — С. 101–109.

ДОДАТКИ

Додаток А

Підприємство	ТОВ «МКН – ГРУПП»	Дата (рік, м	сяць, число) за ЄДРПОУ	коди		
				16	01	01
Територія		за КОАТУУ		5310137000		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство	за КОПФГ		230		
Вид економічної діяльності		за КВЕД				

Середня кількість працівників, осіб (1)

Адреса, телефон:

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
міжнародними стандартами фінансової звітності

	за
v	

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)

На 31.12.2017

Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	116	2352	
первісна вартість	1001	155	2655	
накопичена амортизація	1002	(39)	(303)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005			
Основні засоби	1010	77834	74430	
первісна вартість	1011	177233	183158	
знос	1012	(99399)	(108728)	
Інвестиційна нерухомість	1015			

Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035	2	2	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	183		
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	78135	76784	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	16660	19948	
- виробничі запаси	1101	10008	11836	
- незавершене виробництво	1102	3345	4704	
- готова продукція	1103	3286	3388	
- товари	1104	21	20	
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари,	1125	21988	21240	

роботи, послуги				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	1942	2316	
з бюджетом	1135			
- у тому числі з податку на прибуток	1136			
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	48	85	
Поточні фінансові інвестиції	1160			

Гроші та їх еквіваленти	1165	2206	22965	
- готівка	1166	14	14	
- рахунки в банках	1167	2087	22951	
Витрати майбутніх періодів	1170	4	5	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
- в резервах довгострокових зобов'язань	1181			
- в резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
- в резервах незароблених премій	1183			
- в інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	3	9	
Усього за розділом II	1195	42851	66568	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	505		
Баланс	1300	121491	143352	
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	67416	67416	
Капітал у дооцінках	1405			
Додатковий капітал	1410	20455	18070	
- емісійний дохід	1411			
- накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	468	1014	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(4693)	14918	
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	83646	101418	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		535	
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515	23698	25752	
Довгострокові забезпечення	1520			
- довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			

Цільове фінансування	1525			
- благодійна допомога	1526			
Страхові резерви	1530			
- резерв довгострокових зобов'язань	1531			
- резерв збитків або резерв належних виплат	1532			
- резерв незароблених премій	1533			
- інші страхові резерви	1534			
Інвестиційні контракти	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	23698	26287	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	287		
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	6286	3788	
розрахунками з бюджетом	1620	3583	5674	
- у тому числі з податку на прибуток	1621	447	1822	
розрахунками зі страхування	1625	352	217	
розрахунками з оплати праці	1630	749	494	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	20	43	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	2479	2987	
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	391	2444	
Усього за розділом III	1695	14147	15647	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	121491	143352	

Додаток Б

Середня кількість працівників: 288

Адреса, телефон: Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан) на
31.12.2018 р.

КОДИ
01.01.2018
5310100000
230
11.05

Підприємство

ТОВ «МНК – ГРУПП»

за ЄДРПОУ

Форма
№1

Територія

за КОАТУУ

Організаційно-

правова форма

Товариство

господарювання

за КОПФГ

Вид економічної

діяльності

Автотранспортні перевезення

за КВЕД

Код за ДК 'Д

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 352	1 930
первісна вартість	1001	2 655	2 733
накопичена амортизація	1002	(303)	(803)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	74 430	83 530
первісна вартість	1011	183 158	203 057
знос	1012	(108 728)	(119 527)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			

які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	2	2
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	76 784	85 462
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	19 948	26 852
Виробничі запаси	1101	11 836	14 999
Незавершене виробництво	1102	4 704	6 853
Готова продукція	1103	3 388	4 980
Товари	1104	20	20
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	21 240	23 923
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 316	6 007
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	85	36
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	22 965	13 829
Готівка	1166	14	5
Рахунки в банках	1167	22 951	13 824
Витрати майбутніх періодів	1170	5	5
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	9	3

Усього за розділом II	1195	66 568	70 655
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	143 352	156 117

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	67 416	67 416
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	18 070	14 942
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 014	1 902
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 918	8 341
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	101 418	92 601
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	535	910
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	25 752	35 278
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	26 287	36 188

III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	3 788	14 922
розрахунками з бюджетом	1620	5 674	5 777
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 822	24
розрахунками зі страхування	1625	217	112
розрахунками з оплати праці	1630	494	426
одержаними авансами	1635	43	99
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	2 987	3 443
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2 444	2 549
Усього за розділом III	1695	15 647	27 328
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	143 352	156 117

Додаток В

КОДИ
01.01.2018
5310100000
230
Дата 11.05

Підприємство

ТОВ «НМК – ГРУПІ»

Територія

Організаційно-

правова форма

господарювання

Вид економічної

діяльності

Товариство

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Серед
ня
кількі
сть
праців
ників:
268
А
Д

реса, телефон: Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за

положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за
міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс

(Звіт про фінансовий стан) на

31.12.2019 р.

Форма №1

Код за ДК 'Д

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 930	1 462
первісна вартість	1001	2 733	2 796
накопичена амортизація	1002	(803)	(1 334)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	83 530	74 166
первісна вартість	1011	203 057	205 269
знос	1012	(119 527)	(131 103)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0

первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	2	2
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	85 462	75 630
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	26 852	45 925
Виробничі запаси	1101	14 999	33 003
Незавершене виробництво	1102	6 853	7 550
Готова продукція	1103	4 980	5 350
Товари	1104	20	22
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23 923	28 947
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	6 007	1 675
з бюджетом	1135	0	891
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	891
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	36	29
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	13 829	14 691
Готівка	1166	5	2
Рахунки в банках	1167	13 824	14 689
Витрати майбутніх періодів	1170	5	7
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			

резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3	1 541
Усього за розділом II	1195	70 655	93 706
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	156 117	169 336

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	67 416	67 416
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	14 942	12 557
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	1 902	1 902
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 341	8 818
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	92 601	90 693
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	910	785
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	35 278	38 086
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0

Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	36 188	38 871
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	14 922	26 830
розрахунками з бюджетом	1620	5 777	5 801
у тому числі з податку на прибуток	1621	24	0
розрахунками зі страхування	1625	112	163
розрахунками з оплати праці	1630	426	636
одержаними авансами	1635	99	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	3 443	5 015
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2 549	1 327
Усього за розділом III	1695	27 328	39 772
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	156 117	169 336

Додаток Г

Підприємство

ТОВ «МКН – ГРУПП»

Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2020

05518768

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	254 301	236 475
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(196 562)	(189 402)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	57 739	47 073
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5 785	3 745
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(12 900)	(10 844)
Витрати на збут	2150	(34 966)	(28 739)
Інші операційні витрати	2180	(12 858)	(15 964)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2 800	0
збиток	2195	(0)	(4 729)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0

Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(3 724)	(3 131)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(704)	(386)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(1 628)	(8 246)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	33	-451
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(1 595)	(8 697)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-1 595	-8 697

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	172 975	171 461
Витрати на оплату праці	2505	26 306	20 616
Відрахування на соціальні заходи	2510	5 726	4 492
Амортизація	2515	16 241	12 430
Інші операційні витрати	2520	36 928	39 528
Разом	2550	258 176	248 527

IV. Розрахунок показників
прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	19 261 803	19 261 803
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	19 261 803	19 261 803
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,082810	-0,451520
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0,082810	0,451520
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Додаток Д

Підприємство

ТОВ «МКН – ГРУПП»

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2018

05518768

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2017 рік Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	405 699	380 362
Повернення податків і зборів	3005	544	520
у тому числі податку на додану вартість	3006	544	49
Цільового фінансування	3010	426	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	936	4 641
Надходження від повернення авансів	3020	0	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	1 100	0
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	131	121
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	11 683	13 430
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(247 564)	(241 259)
Праці	3105	(20 061)	(16 494)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(5 362)	(4 513)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(127 111)	(110 025)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1 692)	(1 873)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(27 876)	(20 844)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(97 543)	(87 308)
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(56)	(186)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(13 750)	(13 383)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	6 615	13 214

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(2 397)	(19 205)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-2 397	-19 205
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(0)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(3 352)	(3 131)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-3 352	-3 131
Чистий рух коштів за звітний період	3400	866	-9 122
Залишок коштів на початок року	3405	13 829	22 965
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-4	-14
Залишок коштів на кінець року	3415	14 691	13 829